

פתיח התורה

הרב שלמה לוונשטיין שליט"א

לקט פירושים מתוך שיעור פרשת שבוע
בביהכ"ס "דברי שיר" רח' זכריה 4 ב"ב יום חמישי בשעה 22:00

גליון מספר 78

תצוה תשס"ט

"ואלה הבגדים אשר יעשו חשן ואפוד ומעיל וגו'" (כז ד)

בספר "חפץ חיים על התורה" כתב: ובמס' ערכין ד' ט"ז עמ' א' מפרש, דהמעיל היה מכפר על עון לשון הרע. אמר הקב"ה יבוא דבר שבקול ויכפל על מעשה הקול.

ולכן כתיב, "ועשית את מעיל האפוד כליל תכלת", שהתכלת דומה לים וים דומה לרקיע ורקיע דומה לכסא הכבוד, ועל ידי זה יזכור שיבוא לדין לפני כסא הכבוד. ובתנא דבי אליהו איתא, שהלש"ר עולה עד כנגד כסא הכבוד, שנאמר "שתו בשמים פיהם ולשונם תהלך בארץ" (תהלים עג) וע"י שהוא לבוש תכלת יזכור ויתבונן איה דבריו עולים וישמר מזה.

"והיה פי ראשו בתוכו", רמז למה שאחז"ל במס' חולין פ"ט א' על הפסוק תולה ארץ על בלימה, על מי העולם קיים על מי שבולם פיו בשעת מריבה, והיינו שיכבוש אז את כל דבורו שלא יצא לחוץ.

"שפה יהיה לפיו סביב מעשה אורג" - היינו שיצייר בנפשו שהשפתיים תארגנה מבחוץ מעשה אורג, כיד שלא יוכל לפתחם.

"כפי תחרא יהיה לו לא יקרע" - ופרש"י למדנו שהיו שריונים שלהם פיהם כפול כדי שלא יקרע, ולרמז לנו כמו שהשריון שהאדם לובש הוא לו למגן ולמחסה, שלא יזקק מן החצים שזורקים עליו, כן מי שבולם פיו הוא לו למגן בפני המריב עמו. שסוף דבר יהיה שישתוק המריב, כיון שאין עונה אותו דבר, משא"כ אם ענה לו תתלקח המריבה ויבואו לידי מהלומות, ככתוב וכי יריבון אנשים והכה את רעהו.

והרמונים והפעמונים, רומזים למה שאחז"ל חולין פ"ט א' מה אומנתו של אדם בעוה"ז ישים עצמו כאלם, יכול אף לדדרי תורה כן, ת"ל צדק תדברון. נצא לפי"ז, שבכל עת שיש לו לאדם פנאי לא ישב בטל אלא ילמוד תורה, ובשעה שאינו יכול ללמוד תורה מאיזו סבה שהיא, ישים עצמו כאלם שאינו יכול לפתוח פיו, ולזה היה על שולי המעיל סביב פעמון זהב ורמון, פעמון זהב הוא דבר המשמיע קול, רמזו על למוד התורה, והרמון שאצל הפעמון רמזו על השתיקה בשעה שאינו לומד תורה.

ואם מתנהג באופן זה הבטיחה לנו התורה, ונשמע קולו בבואו אל הקודש, היינו שיתקבל למעלה קול תפילתו ותורתו.

"ואתה תצוה" (כז כ)

אמרו רבותינו ז"ל שלכן לא נכתב שמו של משה רבינו ע"ה בפרשת תצוה, לפי שאמר "ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת". אומר הרב רחמים חי חוויטא הכהן זצ"ל בספרו "שיירי מנחה" שענין זה רמוז במילה "אשר", כי בגימטריה זה בדיוק "תצוה". רמז שלא נכתב שמו בפרשת תצוה.

"להעלות נר תמיד באהל מועד" (כז כ)

אומר הרב רחמים חי חוויטא הכהן זצ"ל בספרו "שיירי מנחה" רמז שלא ישיג האדם חכמת התורה אלא ע"י השקידה וההתמדה להשכים ולהעריב בבית המקדש, ובזה יעלה ממדרגה למדרגה. וזהו להעלות נר. רמז לתורה כמו שנאמר "כי נר מצוה ותורה אור", וזה על ידי תמיד באהל מועד.

"ועשית בגדי קדש לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת" (כח ב)

מובא בספר "אוצר אפרים" בשם ה"גבורת שמשון" שסתם בגדים הם תוצאה של חטא. שהרי לפני חטא עץ הדעת כתוב "ויהיו שניהם ערומים וגו', ולא יתבוששו" (בראשית ב כה) ורק לאחר החטא כתיב "ויעש ה' אלוקים וגו' כתנות עור וילבישם" (שם ג כא).

(וכדברי המשל הידוע, המספר על אוהב של המלך שבגד בו והמלך ציוה לתלותו וברגע האחרון ציוה המלך לחון אותו, אבל, יצטרך ללכת כל חייו הוא ודורותיו הרבים עם חבל התליה כרוך על הצוואר. בדור הראשון הלכו עם חבל גס שממנו עשוי חבל התליה, בדור השני כבר החליפו חבל זה לחבל עדין יותר שלא פוצע את הצוואר. לאט לאט שפרו את סוג החבל, צבעו, וצורתו עד שעשו ממנו עניבה ממש... והנמשל, הקב"ה ציוה לאדם הראשון ללבוש בגדים אך זה היה רק בגלל החטא, ואנחנו מהדרים ומייפים את המלבושים שלנו כאילו שזה איזו תעודת יושר).

אבל הבגדים הללו, בגדי הכהונה, הם לכבוד ולתפארת. אלו בגדים שהם דוגמת מלבוש המלאכים כמו שאמרו שעשה הקב"ה כבוד לאהרן, שהלבישו כמלאכי השרת. כמו שנאמר על המלאך מיכאל "והנה האיש לבוש הבדים" (יחזקאל ט יא)

"וחשב אפודתו אשר עליו כמעשהו ממנו יהיה" (כח ט)

בספר **"עוד יוסף חי"** כותב הרב הקדוש רבי יוסף חיים מבגדד זצ"ל: ילדיו של אדם נקראים "בגדים", כמו שכתוב לגבי יהושע הכהן הגדול, ויסירו בגדים הצואים מעליו, שואלת הגמרא וכי דרכו של יהושע ללבוש בגדים צואים? אלא הכוונה היא לבניו שנשאו נשים נכריות. ואם כן, "חשב אפודתו אשר עליו" - הם בניו של אדם, ובאה התורה ללמדנו, שאם אתה רוצה שהילדים שלך יהיו טובים, תתנהג אתה כמו שצריך, והם ילמדו ממך וזה מה שכתוב "כמעשהו" - כמעשה האב והאם "ממנו יהיה" - מזה למדים הילדים וכך הם מתנהגים.

"שנים ליום תמיד" (כח כט)

בספר **"פרדס יוסף"** מביא בשם **הגאון מליסא זצ"ל** שהרמ"א בשו"ע או"ח מתחיל "שויתי ה' לנגדי תמיד" ומסיים "טוב לב משתה תמיד" ויש בזה רמז שאדם צריך את שני הדברים תמיד. יראת ה' ושמחה.

ומוסיף הפרדס יוסף שכל אדם צריך לזכור שני דברים תמיד. **א.** שויתי ה' לנגדי תמיד. **ב.** וחסאתי נגדי תמיד. וזה הפירוש "שנים ליום עולה תמיד".

"והיה פי ראשו בתוכו שפה יהיה לפיו סביב" (כח לב)

הגמרא במסכת ברכות דף ה' עמ"ב א' אומרת שנים שנכנסו להתפלל וקדם אחד מהם ויצא, טורפים לו תפילתו בפניו.

ועל דרך הרמז מפרש **רבי יונתן אייבשיץ**, כי כוונת הגמרא שנים שהם הפה והמח, שנכנסו להתפלל ביחד, תפילת שמו"ע. וקדם אחד מהם - הוא המח, ויצא. כלומר יצאה מחשבתו מבית הכנסת והלכה לטייל בשווקים וברחובות עוד לפני שגמר פיו את התפילה. הרי זה טורפים לו תפילתו בפניו.

ומוסיף **הגאון מבגדד רבי יוסף חיים זצ"ל**, שרעיון זה רמזו במקרא קודש שלפנינו, "והיה פי ראשו בתוכו" - המחשבה שהיא בראש וגם מתהוות ונעשית בראשונה, שהרי לפני שאדם מדבר בפיו, חושב מה שרוצה לדבר. ומילת "פיו" רוצה לומר חלק כמו "והיה פי שנים ברוחך אלי" דהיינו חלק ראשו שהוא המחשבה - בתוכו. שלא תצא לשוק אלא תהיה עצורה בתוכו בעת ששפה יהיה לפיו סביב. כלומר, בעת ששפתותיו מרחשות בתפילה. אז לא יקרע - התפילה לא תקרע ולא יטרפו אותה בפניו, אלא תעלה שלמה ותתקבל ברצון.

פורים

"והשתיה כדת אין אונס" (א ח)

כתוב בספרי צדיקים שע"י שמחת פורים גורמים עת רצון לגאולה.

והשתיה "כדת" בגמטריה משיח בן דוד. אבל ממשיך הפסוק ואומר "אין אונס" והכוונה היא לא לדחוק את הקץ ולא

להביאו בכח, "כי כן יסד המלך" מלכו של עולם, "על כל רב ביתו" - הוא הצדיק, וסיבת הדבר "לעשות כרצון איש ואיש", כלומר שגם הצדיק וגם הרשע כולם יבואו על תיקונם.

בהגש"פ **"באהלי צדיקים"** של **הרב וולך**: סיפר **המגיד מטריסק זצ"ל**: פעם נתאחר אבינו, הרה"ק ר' **מרדכי מטשרנוביל זצ"ל**, להכנס לשולחנו הטהור. כשבא, התנצל: היה אצלי אורח קדוש, אליהו הנביא זכור לטוב, וסיפר ששבעת הרועים וכל צדיקי הדור הסכימו שיבוא, והוא מבקש הסכמתי. והיה לי ויכוח גדול עמו ולא הסכמתי שיבוא!

ואמר **המגיד מטריסק**: אני ואחי הקדושים הבנו, ושתקנו. אבל היה שם רב גדול, שתמה: רבי, מדוע לא הסכמתם?

ענה אחינו: משום שאילו היה מגיע עתה, היו נשמות שעדיין לא תוקנו והיו נדחות לעד, וכתוב "לבלתי ידח ממנו נדח"!

קרא הרב: מדוע, רבי! יבוא, יהיה מה שיהיה!

לחש לו אבינו: כלום בטוח מר שאינו מאותן נשמות?!...

"בן יאיר בן שמעי בן קיש" (ב ה)

אומרת הגמרא מגילה יב עמ"ב

"בן יאיר" - שהאיר עיניהם של ישראל בתפלתו.

"בן שמעי" - בן ששמע קל את תפלתו.

"בן קיש" - שהקיש על שערי רחמים ונפתחו לו. ע"כ.

שאל **האדמו"ר מפילץ זצ"ל** את גיסו **האדמו"ר מגור בעל ה"שפת אמת" זצ"ל**, הרי קודם הקיש על שערי רחמים, ואח"כ נשמעה תפילתו, ואח"כ האיר את עיניהם של ישראל, ומדוע בגמרא זה מופיע בסדר הפוך מהמציאות.

ענה לו ה"שפת אמת" שאכן כשתסתכל על סדר הדורות, באמת קיש היה לפני שמעי, ושמעי לפני יאיר. וא"כ הדברים מסודרים היטב.

"ובמות אביה ואמה לקחה מרדכי לו לבת" (ב ז)

אומרת הגמרא במסכת מגילה דף יג א' תקרא לבת אלא לבית. שמרדכי נשא אותה לאשה, ואשתו נקראת ביתו, ע"פ הפסוק "וכיפר בעדו ובעד ביתו" זו אשתו.

הטעם שאשתו של אדם נקראת בית, הוא על פי מה שאמרו חז"ל כתובות דף נט, אין אשה אלא לבנים, אין אשה אלא ליופי, אין אשה אלא לתכשיטי אשה. וזה ר"ת **בית**. בנים, יופי, תכשיטים.

אבל אצל אסתר הלא לא היה את החלק של יופי, שהרי חז"ל אומרים, אסתר ירקרוקת היתה, ולכן כתוב במגילה לקחה מרדכי לו לבת, חסר י".

"ותאמר אסתר למלך בשם מרדכי" (ב כב)

אמר רבי חנינא כל האומר דבר בשם אמרו מביא גאולה לעולם, שנאמר ותאמר אסתר למלך בשם מרדכי. (מגילה טו)

אומר ה"דבש וחלב" שיש לזה רמז בלשון הפסוק (ט לב) "ומאמר אסתר קיים דברי הפורים האלה" דהיינו, "ומאמר אסתר" - מה שאסתר אמרה למלך בשם מרדכי, "קיים דברי הפורים האלה" - זה מה שהביא לנו את הישועה בימי הפורים האלה.

"אחר הדברים האלה גידל המלך אחשורוש את המן" (ג א)

בספר "פתחי תורה" שואל מדוע אחרי שאסתר אמרה למלך בשם מרדכי, על התכנית להתנקש בחייו, מצא המלך לנכון לגדל את המן. מה הקשר בין המן לבין אותה טובה שעשתה לו אסתר?

אלא, שבמדרש רבה נאמר כי לאחר שאחשורוש נתפקח משכרותו התמלא כעס על המן שיעץ לו את אותה עצה להרוג את ורתי. ואילו עכשיו כשהצילה אסתר את חייו של אחשורוש, חזר אחשורוש ונעשה אסיר תודה להמן על העצה ההיא, שהרי רק לאחר שהוציא להורג את ורתי, זכה שתבוא אליו אסתר ותציל את חייו, ולפיכך גידל המלך אחשורוש את המן.

"ויבז בעיניו לשלוח יד במרדכי לבדו כי הגידו לו את עם מרדכי וביקש המן להשמיד את כל היהודים אשר בכל מלכות אחשורוש עם מרדכי" (ג ה)

יש לדון מה היתה סברת המן ומדוע ביקש להשמיד את כל היהודים, הלא כעס רק על מרדכי?

הנה כאשר אדם מישראל נמצא בצרה מתפללים כולם להחלמתו ולהצלתו ואילו האדם עצמו אינו יכול לעזור שהרי אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים. לכן, אומר האלשיך הקדוש, המן שהיה מלא שנאה על מרדכי, רצה לשלוח יד במרדכי, אבל כשהבין שכשיגזור את הגזרה על מרדכי יתפללו היהודים וזה יכול להציל את מרדכי, החליט לגזור את הגזרה על כל היהודים וממילא יחשב הדבר שכולם נמצאים בבית האסורים, ולגבי כולם יחול הכלל שאין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים.

"הפיל פור הוא הגורל" (ג ז)

אומר רבינו האיבן עזרא: "זאת המילה פרסית ופירושה גורל, והנה זה היפוך הוא חודש ניסן".

בספר "בני רשף" מפרש את דברי האיבן עזרא הללו כך: כאן נאמר פור הוא הגורל כלומר נאמרה פה המילה פרסית "פור" ואחריה נאמר התרגום לעברית הוא הגורל. לעומת זאת, הפסוק אומר "בחודש הראשון הוא חודש ניסן". כידוע שמות החודשים אינם בעברית אלא עלו איתנו מפרס, שהרי בתורה נקראים החודשים ראשון, שני, שלישי וכו'. ואם כן, בפסוק הזה נאמרה קודם המילה בעברית, בחודש הראשון ואחריה בא התרגום הוא חודש ניסן כלומר בפרסית הוא נקרא ניסן.

"ויאמר המן למלך ישנו עם אחד מפורז ומפורז בין העמים" (ג ח)

אמרו חז"ל בגמרא לא היה אדם שיודע לדבר לשון הרע על ישראל כמו המן. וכה היו דבריו: "ישנו עם אחד" - ישן הוא מן המצות. "ודתיהם שונות מכל עם" - שלא אוכלים משלנו, ולא מתחתנים אתנו. "ואת דתי המלך אינם עושים" שמוציאים את כל השנה בשה"י פה"י. (שבת היום פסח היום) "ולמלך אין שווה להניחם" מפני שהם מבזים את המלך. כשנפל זבוב בכוסו של אחד מהם הוא זורק את הזבוב ושותה את היין, אבל אם המלך יגע לו בכוס, מיד ישפוך את היין.

שואל ה"כתב סופר": המן סותר את עצמו בדבריו, שהרי הוא מתחיל עם "ישנו מן המצוות", ואח"כ מספר שלא מתחתנים אתנו ולא אוכלים משלנו, א"כ הם לא ישנים, הם שומרים מצוות!?

אלא אומר ה"כתב סופר" עצם הדבר שיש עם והוא מיעוט בתוך האוכלוסיה, ועם זה שומר על דתו אין בזה שום פסול ואף אחד לא יכול לכעוס על כך. ואדרבה. אומה ששומרת על דתה מתכבדת בכך. וכשרואים ששומרים את דתם, מאמינים להם. אבל כאן בא המן והתחכם והסביר למלך שעם ישראל ישנים מן המצוות והראיה שבאו לסעודה שעשית, ואכלו ושתו, א"כ סיבת המנעותם משתית כוס שהמלך נגע בו היא לא מטעמים של דת, אלא מפני שאינם מעריכים אותך. ורק כשאתה מצווה לעבוד הם נזכרים שהם דתיים, ומוציאים את כל השנה בשה"י פה"י. וזו מרידה גדולה במלך ועל כן למלך אין שווה להניחם ועל כן היטב חרה למלך על כך.

"ונשלח ספרים ביד הרצים" (ג יג)

בספר "אמרי חן" מדייק שלא נאמר כאן "וישלח" אלא "ונשלח" לשון נפעל. ולעומת זאת בביטול הגזרה נאמר "וישלח ספרים".

ומהי משמעות השינוי? אלא, שבשביל להוציא אל הפועל פקודה להשמדת היהודים לא היה צריך לזרז הרבה את העם, ולא צריך היה להאיץ בשליחים. הפקודה נשלחה מאיליה, במהירות הברק הגיע הצו אל כל אחד ואחד. אבל בביטול הגזרה, כבר נאמר וישלח ספרים, כאן כבר היה צריך לזרז את הפקידים ואת השליחים...

"מרדכי היהודי" (ה יג)

מסופר במדרש: ראה מרדכי שלושה תינוקות שהיו באים מבית הספר ורץ אחריהם וכו'. שאל לאחד מהם: פסוק לי פסוק, אמר לו: "אל תירא מפחד פתאום ומשואת רשעים כי תבוא" (משלי ג). פתח השני ואמר: אני קראתי היום "עוצו עצה ותופר דברו ולא יקום כי עמנו אל" (ישעיה ח). פתח השלישי ואמר "ועד זקנה אני הוא ועד שיבה אני אסבול, אני עשיתי ואני אשר ואני אסבול ואמלט" (שם מו). כיון ששמע מרדכי כך, שתק והיה שמח שמחה גדולה" (אסתר רבה פ' ז). מפני מה רמזו למרדכי על שלושה פסוקים אלה, וכמה

משרתיו רשעים" (משלי כט יב), ויש לדייק שהפסוק היה צריך לומר לכאורה כל משרתיו שקרנים, או מושל מקשיב על דבר רשע כל משרתיו רשעים. אבל איך יתכן שפתח ב"מושל מקשיב על דבר שקר", והתוצאה היא "כל משרתיו רשעים"?

אולם הדבר מבואר, כי אצל המושלים פריצי וליצני הדור הם מראים את עצמם כאילו הם טובים כלפי עם ישראל והסיבות הן רבות. פעם זה מתאים מבחינה פוליטית, כי זה לפני הבחירות, ופעם משום שהיהודים הבטיחו הרבה כסף וכו' וכו'. אבל משרתיהם ועושי דברם אשר פטורים ממחויבויות אלו, הם מראים בגלוי את שנאתם כלפי ישראל. ומתי מתגלים פניהם האמיתיות של אותם מנהיגים? כאשר נגזרת גזרת כליון ח"ו על עם ישראל, והם מבינים שלא יוכלו להוציא מהם שום תועלת, אז מתגלה פרצופם האמיתי. וזו כוונת הפסוק. "מושל מקשיב על דבר שקר", ומהיכן תדע שהוא שקרן? לכן אמר "כל משרתיו רשעים". מזה ראה שגם הוא רשע, ורק מקשיב על דבר שקר ולמראית עין יראה את עצמו כאילו הוא טוב.

ובזה מתבאר מדוע גלגל הקב"ה שקודם נשלחו אגרות ראשונות ורק אח"כ ונהפוך הוא ניתן לישראל רשות להשמיד את שונאיהם. והענין הוא, שללא האגרות הראשונות לא היינו יודעים מי הם השונאים האמיתיים שלנו, שהרי הם מראים פני אוהבים. אבל אחרי שנשלחו האגרות הראשונות, והם היו משוכנעים שעם ישראל ח"ו עומד להתכלות, אז גילו את פרצופם האמיתי וכשנהפוך הוא ושלטו היהודים בשונאיהם, ידעו את מי צריכים להרוג.

"ואת עשרת בני המן תלו" (ט יד)

במדרש מובא שעשרת בני המן נתלו על העץ משום שהם היו יועצים של המן וגם כל אחד מהם נתן אלף ככר כסף למגבית-עשרת אלפים ככרי הכסף שהבטיח המן למלך בשכר היהודים.

ונשאלת השאלה, מנין לו ל"ויזתא השוטה" חכמה להיות יועץ, ומנין לו ל"דלפון" הקבצן כסף.

אלא, אומרים בשם המגיד מקלם, שבשעה שמדובר בתכנית להשמיד להרוג ולאבד את היהודים, ויזתא נעשה חכם ודלפון נעשה עשיר..

פסוקים מצויים בתורה שמדובר בהם על הצלתם של ישראל מאויביהם? אמר על כך הגאון מווילנה: שלוש פעמים בא עמלק על ישראל. בפעם הראשונה כמסופר בפרשת בשלח "ויבוא עמלק וילחם עם ישראל" (שמות יז ח), בפעם השניה כנאמר בפרשת חוקת "וישמע הכנעני וכו' יושב הנגב" (במדבר כ, א) ואומר שם רש"י: "הנגב זה עמלק", ובפעם השלישית, ששמח מרדכי על מפלת המן שמגזע עמלק היה. ועל שלוש פעמים אלה רמזו לו התינוקות. על הראשונה - "אל תירא מפחד פתאום", שבא עמלק על ישראל פתאום, "אשר קרך בדרך" (דברים כה), על השניה, מסביר שם רש"י, שעם ישראל ראה שהאויב לבוש כעמלק ומדבר בשפת הכנענים. ומדוע עשו כך העמלקים? מפני שחששו מתפילתם של ישראל וחשבו שאם ידברו בכנענית יתפללו ישראל שה' יתן בידם את הכנענים ולא את העמלקים, אבל עם ישראל התחכמו, והתפללו "אם נתן את העם הזה", סתם עם. למדנו, שבפעם הזאת העמלקים ניסו לבוא בתחבולה על ישראל, ולכן אמר הילד השני שכל העצות והתחבולות נגד ישראל לא יועילו - "עוצו עצה ותופר", והשלישית - על תככי המן רמז, שנאמר במדרש רבה, אמרו לו חכמי אומות העולם להמן: התבונן במלכים הראשונים שפשטו ידיהם על ישראל ומה עלתה להם. אמר להם המן: אלוה זה שהטביע את פרעה בים ועשה נסים לישראל כבר הוא זקן ואינו יכול לעשות ולא כלום. ועל כך רמז התינוק השלישי בפסוק שהביא: "ועד זקנה אני הוא ועד שיבה אני אסבול, אני עשיתי ואני אשר ואני אסבול ואמלט" - אשא ואושיעכם.

"ויבהילו להביא את המן" (ג יד)

בספר "בית אהרן" כותב לבאר שגם בענין הבהלה היה נס. שכן, לאחר שאמרה לו זרש אשתו להמן הרשע "אם החילות לנפול לפניו נפול תיפול" יתכן שאלמלא הבהילו אותו לבוא למשתה אסתר, היה המן מתיישב בדעתו והורס את העץ שהקים לתלות עליו את מרדכי, ושעליו תלוהו.

"כי כתב אשר נכתב בשם המלך ונחתום בטבעת המלך אין להשיב" (ח ח)

בספר "תורת איש" מביא הרב יצחק שלמה אונגר זצ"ל בשם אביו, לבאר את הפסוק "מושל מקשיב על דבר שקר כל

להערות, הארות ולתרומות ובכל ענייני הגליון נא לפנות: 050-4147001

ניתן להוריד את העלון בכתובת האתר: www.Leorhaner.co.il